

Johdanto

"lankaikkista autuutta koskevissa asioissa kristitty ei saa olla skeptikko, vaan hänen täytyy olla niistä varma, ellei ole, joutuu koko kristillisyyden ja koko uskonto kielletyiksi. Jumala pyhässä sanassaan vaatii uskonvarmuutta ja tunnustamista, toisin sanoen, mitä varminta todeksioittamista hamaan kuolemaan asti. 'Pyhä Henki ei ole epäilijä eikä hän ole kirjoittanut meidän sydämiimme epävarmoja mielipiteitä, vaan varman vakaumuksen, joka on jopa elämää ja kaikkea kokemustakin varmempi ja lujempi.'"
Sidottu Ratkaisuväliltä, 1982 Matti Luther, suom. A.E Koskenniemi, Johdanto sivu 30 (XXX)

Lainaus kirjasta Sidottu Ratkaisuväliltä kertoo Lutherin ajatuksen, että Pyhä Henki on kirjoittanut sydämiimme varman vakaumuksen, joka on kokemustakin varmempi ja lujempi. Tätä kannanottoa työstettäessä apuna on käytetty Raamattua, joka sadan prosentin varmuudella on Pyhän Hengen inspiraatiosta syntynyt teos. Näin myös **Gunnar Persäter** Jellivaaran 2013 saarnassaan meille sanoo:

"Mutta valvova omatunto, se on meille avuksi. Se muistuttaa meitä, mutta se ei aina ole niin valveilla. Siksi meillä on vain yksi ojennusnuora. Se on Jumalan Sana. Siitä me tahdomme pitää kiinni."
Gunnar Persäter Jellivaara 2013

Myös Raamattu vakuuttaa totuuden sanan kytkeytyvän Pyhään Henkeen:

"Kristukseen tekin nyt uskotte kuultuanne totuuden sanan, pelastuksenne evankeliumin. Häneen uskoessanne te myös olette saaneet luvattua Pyhän Hengen sinetiksenne. Se on meidän perintöosamme vakuutena, joka takaa meille lunastuksen, Jumalan kirkkauden ylistykseksi." (Ef.1:13-14)

Kannanotto on suunnattu lapsenmielisille

Kannanottoa ei varsinaisesti ole suunnattu ketään ihmistä vastaan. Tämä tarkoittaa sitä, että kannanottoa ei ole suunnattu herätysliikettä, sananpalvelijaa, seurakuntalaista tai lapin vanhimpia vastaan. Kannanoton tarkoitus ei ole vastustaa ketään tai aiheuttaa riitaa. Kannanoton tarkoituksena ei ole tuoda muutosta kristillisyyteen, pikemminkin päinvastoin. Kannanotto ilmentää halua palata Raamattuun ja alkuajan kristittyjen kaltaiseen yhteyteen.

Kannanottoa ei ole tarkoitettu riidankylväjille, viisastelijoille, eikä Pyhän Hengen toimintaa rajoittavalle ahdasmielisyydelle. Kannanotto on suunnattu lapsenmielisille. Mitä on lapsenmielisyys? Lapsen luottamus vanhempiinsa on vahva. Lapsi turvaa vanhempiinsa ongelmissaan ja murheissaan. Luther selittää neljättä käskyä siten, että vanhemmat toimivat lapselleen Jumalan sijaisina. Lapsenmielisyys tarkoittaa sitä, että me luotamme ja tartumme Herraan Jeesukseen samalla tavalla ja vahvemmin, kuin lapsi takertuu vanhempiinsa. Johanneksen evankeliumi kertoo, että Jeesus on Sana, joka tuli lihaksi. Lapsenmielisyys tarkoittaa sitä, että me tartumme Sanaan ja Sanassa olevaan lupaukseen Kristuksesta pelastajana ja pysymme siinä kiinni. Näin tartumme Kristukseen lapsenomaisen tiukalla ja luottavalla otteella.

Raamattu määrittelee Jumalan lapseutta edellä kerrotulla tavalla:

"Mutta kaikille, jotka ottivat hänet vastaan, hän antoi oikeuden tulla Jumalan lapsiksi, kaikille, jotka uskovat häneen." (Joh 1:12)

"Te kaikki olette Jumalan lapsia, kun uskotte Kristukseen Jeesukseen." (Gal. 3:26)

Parhaiten olemme lapsenmielisiä, kun lapsen mielellä tartumme Jeesusta kädestä kiinni ja sanomme, johdata sinä rakas Jeesus minua, minä en itse osaa olla oikeanlainen. Lapsenmielisyys on sokeaa tarttumista Jeesukseen ainoana mahdollisuutena. Lapsenmielisyys ei ole kuuliaisuutta ihmisten opetuksille ja puheille, vaan kuuliaisuutta Jumalan Sanalle. Järki tahtoo sotkea lapsenmielisyyteen mukaan kuuliaisuutta seurakuntaa ja saarnaajia kohtaan. Seurakunta ja sananpalvelijat koostuvat ihmisistä. Jumala varoittaa luottamasta ihmiseen, kirottu on se, joka luottaa lihan käsivarteeseen.

"Kirottu on se mies, joka turvaa ihmisiin, katoavaisten ihmisten voimaan" (Jer 17:5)

Seurakunnan ja myös saarnaajien on taivuttava Jumalan Sanan kuuliaisuuteen. Mutta samalla on tietenkin tunnustettava sekin seikka, että tottakai me luotamme syntiturmeluksestamme johtuen myös ihmisiin.

Lapsenmielisyys on lahjaa, sitäkään ei voi itse ottaa:

"Katsokaa, kuinka suurta rakkautta Isä on meille osoittanut: me olemme saaneet Jumalan lapsen nimen, ja hänen lapsiaan me myös olemme."
(1.Joh.3:1)

Olemme saaneet lapsen osan Isän rakkauden ansiosta, meidän on turha hakea lapsenmielisyyttä omasta puserosta. Se johtaa lakihenkisyyteen.

Miksi kannanotto on tehty?

Kristityt ovat huolissaan ja hädissään esikoislestadiolaisesta herätysliikkeestä, sen tulevaisuudesta, siitä, mitä opetetaan. Kristityt eivät halua, että herätysliikkeessämme ristiriidat kärjistyvät. Kristityt haluaisivat että keskinäinen rakkaus seurakunnassa vahvistuisi ja perustuisi Raamatulliseen uskoon. Raamatun tärkein asia on evankeliumi eli sanoma Jeesuksesta kuoleman voittajasta. Jeesus on kantanut koko maailman synnin.

*"Seuraavana päivänä hän näki Jeesuksen tulevan tykönsä ja sanoi:
"Katso, Jumalan Karitsa, joka ottaa pois maailman synnin!"* (Joh.1:29)

Jotta pelastus on mahdollinen, jotta emme lankeisi sielunvihollisen virittämiin ansoihin, saarnaajien ja sanankuulijoiden tehtävänä on paljastaa sielunvihollisen ansat. Paljastaminen ei ole perinteestä nousevien neuvojen tai ohjeiden jatkamista. Tällainen paljastaminen ei tarkoita jonkun ihmisen asettamista maalitauluksi, vaikka meidän syntiä täynnä olevalla olemuksellamme on sellainen taipumus. Parhainkin ihminen sortuu vihollisen ansaan. Tuhansien juonten mestari osaa hommansa ja tuntee Sanan. Jos paholaisen kanssa ryhtyy painimaan, häviää varmasti. Mutta on yksi, joka on voittanut. Herramme Jeesus voitti tämän vihollisen ylösnousemuksen sanomallaan. **Kristityt ovat huolissaan siitä, onko Jeesus seurakunnan Herra? Asetetaanko meille vaatimuksia pelastuksen ehdoksi? Johdatetaanko meitä lain alle vai saammeko uskoa Kristukseen pelastajana ja vapauttajana?**

Jeesus ilmenee meille tämän ajan ihmisille Sanansa ja sakramenttiansa muodossa. Vihollista vastaan voi taistella vain turvautumalla Jeesukseen ainoana mahdollisuutena. Raamattu tähtää juuri tähän sen ensimmäisistä kirjaimista lähtien. Luottamus ja turva on rakennettava Hänen sanaansa. Koko maailma on luotu Sanalla. Sanassa on edelleenkin voima, jolla vihollinen kaatuu. Luther toteaaakin tämän kysymällä:

"Ota Kristus Raamatusta - mitä sitten enää siitä löydät?"
(*Sidottu Ratkaisuvälillä*, s 12)

Paljastetun miekan tarkoitus

Bileamin silmät avautuivat, kun Herran enkeli seiso i tiellä paljastettu miekka kädessään:

"Silloin Herra avasi Bileamin silmät, niin että hän näki Herran enkelin seisomassa tiellä paljastettu miekka kädessään. Bileam polvistui ja lankesi kasvoilleen maahan." (4. Moos. 22:31)

Jeesus on sitä mieltä, ettei meidän tule pelätä ihmisiä. Jeesus on paljastamisen kannalla:

"Älkää siis pelätkö ihmisiä. Ei ole kätköä, joka ei paljastuisi, eikä salaisuutta, joka ei tulisi ilmi." (Matt.10:26)

Yhtä jaetta myöhemmin tässä yhteydessä on syytä myös huomata, että Jeesus ei kehota pelkäämään sielunvihollistakaan, joka voi tappa meidän ruumiimme, mutta ei meidän sieluamme. Sen sijaan Jeesus kääkee pelkäämään Ylimmäistä Tuomaria, jolla on valta hukuttaa, sekä sielu, että ruumis helvettiin:

"Älkää pelätkö niitä, jotka tappavat ruumiin mutta eivät kykene tappamaan sielua. Pelätkää sen sijaan häntä, joka voi sekä sielun että ruumiin hukuttaa helvettiin." (Matt.10:28)

Mikä riemullinen ilosanoma! Me saamme pelätä ainoastaan Jumalaa! Meillä ei siten ole syytä pelkoon, Jumala on meidän rakas Isämme ja pelastajamme. Hänen Poikansa tuomitsee sielumme pelastumaan!

"Niin kuin Isä herättää kuolleet ja antaa heille elämän, niin antaa myös Poika elämän kenelle tahtoo. Isä itse ei tuomitse ketään, vaan hän on antanut kaiken tuomiovallan Pojalle" (Joh.5:21-22)

"Jeesus tuli heidän luokseen ja puhui heille näin: "Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä." (Matt.28:18)

Kannanotto on tarkoitettu myös rakentavan keskustelun herättämiseksi. Tarvittaessa myös uskon tähden ahdistuneiden ihmisten auttamiseksi.

Kannanotto on syntynyt monien syvän huolestumisen seurauksena. Kannanotto ei ole ketään persoonaa vastaan, kyse on pelkästään siitä, mitä on julistettu ja opetettu? Meidän on hyvä toisinaan pysähtyä Sanan äärelle ja pohtia, mitä hyvää ja Raamatullista meille opetetaan ja mitä sellaista, jossa sielunvihollinen on onnistunut kääntämään silmämme nurin, kuten Bileamin kohdalla oli käynyt. Emme ole kukaan turvassa

sielunvihollisen virittämiltä ansoilta. Herran enkelin on seisottava meidän jokaisen tiellä paljastettu miekka kädessään. *Miekka on terävämpi, kuin mikään kaksiteräinen miekka.* (Hepr.4:12)

Kannanottoa ei missään tapauksessa saa käyttää riitelyn, eikä hajaannuksen välikappaleena. Kyseessä on rakkauden ilmaisu. Totuuden esittäminen on rakkautta kipeydestä huolimatta.

Kannanoton motiivina on rakkaus lapin vanhimpiin.

Kannanoton motiivina on rakkaus Suomen lähetysmiehiin.

Kannanoton motiivina on rakkaus Suomen sananpalvelijoihin.

Kannanoton motiivina on rakkaus sanankuulijoita kohtaan.

Kannanoton motiivina on rakkaus esikoislestadiolaiseen herätysliikkeeseen.

Kannanoton motiivina on rakkaus Herraan Jeesukseen, ei niin, että minä Häntä rakastan, vaan koska Hän on ensin rakastanut minua.

"Siinä on rakkaus -- ei siinä, että me olemme rakastaneet Jumalaa, vaan siinä, että hän on rakastanut meitä ja lähettänyt Poikansa meidän syntiemme sovituksiksi." (1.Joh.4:10)

Esikoislestadiolaisuuden identiteetti

Laestadiuksen jälkeen Lestadiolaisen herätyksen johtoon tuli katekeetta Juhani Raattamaa. 1870-luvulla hän alkoi korostaa kirjeissään alkuheräyksen syrjäistä aluetta ja käsitettä "esikoisten seurakunta".

"Ei, te olette tulleet Siionin vuoren juurelle, elävän Jumalan kaupungin, taivaallisen Jerusalemin luo. Teidän edessänne on tuhansittain enkeleitä ja juhlaa viettävä esikoisten seurakunta, ne, joiden nimet ovat taivaan kirjassa. Siellä on Jumala, kaikkien tuomari, siellä ovat perille päässeiden vanhurskaiden henget, ja siellä on uuden liiton välimies Jeesus ja vihmontaveri, joka huutaa, mutta ei kosta niin kuin Abelin veri." (Hebr.12:22-24)

Esikoiset olivat alkuheräyksen työntekijöitä ja vanhimpia kristittyjä. Heitä yhdistivät yhteiset uskonnolliset kokemukset ja vastuu opin pysymisestä alkuheräyksen pohjalla. Myös Pohjois-Amerikan ja Pohjois-Norjan kiistoissa vedottiin 1800-luvun lopussa arvovaltaisiin vanhimpiin. Joonas Purnu katsoi edustavansa Jellivaaran ja Jukkasjärven saarnaajien kanssa

esikoisuusperinnettä. Suomessakin alueellinen korostus ilmeni, kun Tampereelta lähti liikkeelle ajatus Purnun kutsumiseksi Suomeen. Purnu kuoli kevättalvella 1902. Suomeen lähetettiin saarnaajat Appelqvist ja Vettasjärvi. Seuraavana vuonna tehtiin uusi matka lisäksi Kuoksun ja Nikun toimesta. Esikoislestadiolaisuus oli syntynyt myös Suomessa.

Ruotsin lapilla on ollut esikoislestadiolaisuuden alkuvaiheesta asti merkityksellinen rooli. Alusta alkaen näihin päiviin on ajateltu, että siellä asetetuilla lapin vanhimmilla on erityinen vastuu opin puhtaudesta.

Jos Ruotsin lappi alueellisena hallintokeskuksena lakkaa olemasta, silloin katoaa esikoislestadiolainen herätysliike. Ruotsin lappi ja lapin vanhimmat ovat osa esikoislestadiolaista identiteettiä. Herätysliikkeessä on nähty, että **lapin vanhimmat hoitavat hallinnollisen vallan ylimpinä valvojina. Sitä valtaa ei ole syytä ottaa pois.** Mutta erityisen **tärkeää on, että Jumalan Sana on kaikkien Herra.** Myös lapin vanhimpien on taivuttava Sanan alaisuuteen. Jos he eivät sitä tee, seurakuntalaiset eivät halua seurata heitä. Seurakunnan tehtävänä on sananpalvelijoiden käsien pitäminen ylhäällä. Se tarkoittaa myös sitä, että seurakuntalaisten tehtävänä on valvoa opetuksen puhtautta.

Miksi juuri tämä saarna?

Isojen kokousten viimeisin saarna on erikoisasemassa. Siltä odotetaan linjausta käsittelyssä olleisiin asioihin ja usein myös yhteenvetoa takana olevista kokouksista. Tässä tapauksessa kyseessä on myös vuoden viimeisten isojen seurojen saarna. Kyseessä on myös yhteenveto menneestä vuodesta. Näin ollen sanankuulija odottaa kuulevansa menneiden lähetysmatkojen terveiset ja yhteenvetoa niistä. Saarnaa ei ole valittu persoonan mukaan, vaan siksi, että sen ajankohta osuu arvokkaimpaan paikkaan.

Näillä saate sanoilla pyydän, että paneudutte rukouksen hengessä siihen, mitä on sanottu. Välttyäksemme synniltä, on parasta, ettei kiinnitetä huomiota siihen, kuka on sanonut, sillä:

Jumalan vaikutusta on se, mitä te Kristuksessa Jeesuksessa olette. Hänet Jumala on antanut meille viisaudeksi, vanhurskaudeksi, pyhitykseksi ja lunastukseksi. (1.Kor.1:30)

Jumalan lapset tarvitsevat mannaa ja nuhtelua

Lutherin teoksista on otettu lyhyitä otteita kirjaan nimeltä Manna Jumalan lapsille. Vuoden jokaiselle päivälle on yksi. Kesäkuun yhdeksänteen päivään osuu teksti, joka mielestäni kuvailee oikeanlaista rakkautta ja uskoa ilmentäen syytä tähän kannanottoon:

"Herra, koston Jumala, koston Jumala, saavu jo!" (Ps. 94:1)

Sinä koston Jumala, Herra, ilmesty kirkkaudessa. Kuinka Daavid voi rukoilla Jumalaa kostamaan, vaikka Kristus opettaa meitä siunaamaan niitä, jotka meitä kiroavat? Eikö ole rakkauden kanssa ristiriidassa pyytää kosta niille, joille pitäisi toivoa ja tehdä kaikkea hyvää?

Vastaamme: Usko ja rakkaus ovat kaksi eri asiaa. Usko ei siedä mitään, rakkaus sietää kaikki. Usko kiroilee vastustajaa, rakkaus siunaa. Usko etsii kosta ja rangaistusta, rakkaus armahdusta ja anteeksiantamusta. Kun siis on kysymys uskosta ja Jumalan sanasta, ei tule enää kysymykseen kärsivällisyys, vaan kiivailu, vihastuminen ja nuhtelu. Näin profeetatkin tekivät. Uskoon kuuluvissa asioissa he eivät osoittaneet kärsivällisyyttä eivätkä armoa.

On siis opittava erottamaan Jumala ja ihminen, henkilö ja asia. Kun esimerkiksi jumalattomat vainoavat evankeliumia, se koskee silloin Jumalaa ja hänen sanaansa. Me emme silloin saa siunata heitä emmekä toivottaa heille menestystä. Muutoinhan kukaan ei voisi vastustaa väärää oppia, mikä ei voi tapahtua nuhtelematta siitä. Harhaoppia vastaan saarnattaessa tehdään kaikki voitava sen hävittämiseksi. Tätä sanotaan uskossa kiroamiseksi. Ennen kuin usko näet antaa Jumalan sanan hukkuu ja väärän opin säilyä, se soisi kaikkien luotujen hukkuvan, sillä väärän opin kautta kadotetaan itse Jumala.